

Rotterdam ontdekt 'buurmeisje' Ruhr opnieuw

RUHR.2010 geeft nieuwe impuls aan culturele samenwerking

Achtergrond - 26 maart 2010

“Als je zoveel contacten hebt, vergeet je nog wel eens dat het mooiste meisje je buurmeisje is”, zegt Stef Oosterloo, directeur Kunst en Cultuur van Rotterdam. De Maasstad heeft banden met wereldsteden als Shanghai en Istanbul. Maar de spannendste en meest veelbelovende contacten zijn op dit moment die met het Duitse Ruhrgebied.

In een oude graansilo aan de Maashaven is ‘creative’ het meest gebruikte woord tijdens de persconferentie over de Nederlandse bijdragen aan de Europese culturele hoofdstad het Ruhrgebied. In combinatie met ‘industry’, ‘factory’, ‘residency’, ‘culture’ of ‘economy’, uitgesproken met een Duits of Nederlands accent door eventmanagers, beleidsmakers en kunstenaars: er komt geen eind aan de creativiteit.

Nederland is met meer dan honderd evenementen het belangrijkste partnerland van ‘cultuurmetropool’ RUHR.2010. Dat de planners en de makers deze week juist in Rotterdam samenkomen, is geen toeval. De Maasstad en het industriegebied in Noordrijn-Westfalen hebben veel met elkaar gemeen.

Leegstaande gebouwen

Landschapsarchitectuur en ruimtelijke ordening – “creative spacial planning” – spelen in beide metropolen een belangrijke rol, zegt Oosterloo. Ook hebben Rotterdam en het Ruhrgebied door het verdwijnen van veel industrie allebei te maken met een krimpende economie en leegstaande gebouwen, legt Margriet Leemhuis uit. Zij is ambassadeur Internationale Culturele Samenwerking van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Nergens ter wereld zijn zoveel fabriekshallen, mijnen en industriegebieden

omgetoverd tot musea, pretparken en evenementenlocaties, aldus het Nederlandse Consulaat-Generaal Düsseldorf dat de Nederlandse bijdragen aan RUHR.2010 coördineert. Een bekend voorbeeld is het attractiepark Kalkar Wunderland, sinds 1995 gevestigd in een nooit in gebruik genomen Duitse kerncentrale.

Creative Factory

Ook Nederlanders hebben interessante ideeën over herbestemming van leegstaande terreinen en gebouwen, aldus Leemhuis. De Creative Factory is daar een voorbeeld van. Sinds 2008 biedt de voormalige graansilo onderdak aan 74 bedrijven uit de wereld van de media, design, film en architectuur, vertelt directeur Leo van Loon. De fabriek moet een platform zijn voor de verschillende creatievelingen, maar de bedoeling is ook dat de huurders elkaar stimuleren en contacten met het bedrijfsleven leggen.

Anderhalf jaar geleden reisde Van Loon met een aantal Rotterdamse artiesten naar het Ruhrgebied en legde contacten met de organisatoren van RUHR.2010. “Die reis, daar hebben ze het nu nog over”, zegt van Loon. Het was het begin van een kunstenaarsuitwisseling die in mei van start gaat.

Italië en Slowakije

De Creative Factory is de eerste zogeheten Ruhr residency buiten Duitsland. Creatieve ondernemers en vormgevers uit het Ruhrgebied kunnen er op uitnodiging of op eigen verzoek voor kortere of langere tijd werken. Een Duitse jury bepaalt wie van de aanvragers naar Rotterdam mag. De deelnemers krijgen een beurs, werkruimte en onderdak.

De samenwerking met Rotterdam is één van de programmaonderdelen die ook na 2010 moeten blijven bestaan, zegt Bernd Fesel van RUHR2010. De financiering van de Ruhr residency in Rotterdam is daarom voor de komende vier jaar geregeld. Fesel en Van Loon zijn ondertussen ook bezig creatieve centra in Italië en Slowakije op te zetten.

Berlijn is wat Fesel betreft het voorbeeld voor het Ruhrgebied. “Die stad is ook arm en je kan er nauwelijks geld verdienen, maar Berlijn trekt wel veel kunstenaars aan. De creatieve industrie is daar een belangrijke impuls voor de economie.” Dat moet ook RUHR.2010 teweeg brengen, zegt de Duitse organisator.

Nieuwe inwoners

“Veel mensen zijn de afgelopen jaren uit het Ruhrgebied weggegaan door de grote economische veranderingen toen de zware industrie verdween. Cultuur is een manier om samenwerking te vinden, ook op economisch gebied”, legt Fesel uit. “Het Ruhrgebied wil inwoners motiveren om te blijven en nieuwe inwoners om te komen. We bouwen economische structuren voor creatieve mensen. We hebben een budget van 15 miljoen euro. Daar kun je niet eens een gebouw voor neerzetten. Maar je kunt er wel structuren voor samenwerking in verschillende steden mee opbouwen.”

Noordrijn-Westfalen is al jaren de grootste importeur van Nederlandse cultuur, volgens cijfers van het Nederlandse Consulaat-Generaal Düsseldorf. In 2009 vonden er ruim 500 Nederlandse culturele activiteiten plaats in NRW. Dat is bijna even veel als in heel Amerika en meer dan in Frankrijk of het Verenigd Koninkrijk.

Afbeelding Creative Factory Rotterdam: Duitslandweb

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/459/rotterdam-ontdekt-buurmeisje-ruhr-opnieuw>